

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครูภาคเหนือในประเทศไทย และเพื่อศึกษาปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร และโครงการฝึกสอนวิชาพลศึกษาของวิทยาลัยครูภาคเหนือให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 222 ชุด ให้กลุ่มตัวอย่างประชากร 3 กลุ่ม คือ อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และ นักศึกษาฝึกสอนได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 87.39

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยคิดค่าเป็นร้อยละและวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับปัญหาด้านต่าง ๆ คือ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน, ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่, ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้น, ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน, ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอน, ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาทำการสอน, ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยงและปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ ผลการวิเคราะห์นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ปัญหาการสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษา

ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหามากเกี่ยวกับการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ขาดความคิดริเริ่มในการดัดแปลงการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และไม่มีความสามารถในการแยกแยะทักษะที่สอน

ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาน้อยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับปัญหาอุปกรณ์และสถานที่

อาจารย์นิเทศก์, อาจารย์พีเลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน มีความเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหามากคือ สนามกีฬาในร่มไม่เพียงพอสำหรับการสอนพลศึกษา, ไม่มีสถานที่เก็บอุปกรณ์พลศึกษา, ไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครู - นักเรียน, สนามไม่แยกเป็นส่วน ส่วน เช่น เด็กเล็กกับเด็กโตเล่นรวมกัน, สภาพสนามไม่ปลอดภัย เช่น เป็นหลุม พื้นผิวสนามไม่เรียบ, ไม่ได้นำเครื่องมือทางโสตทัศนูปกรณ์มาช่วยสอนและอุปกรณ์พลศึกษามีไม่เพียงพอ

ส่วนปัญหาที่อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบมาก แต่อาจารย์พีเลี้ยงเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อยคือ สถานที่เรียนพลศึกษาไม่ถูกสุขลักษณะ, ไม่มีเจ้าหน้าที่เก็บรักษาอุปกรณ์พลศึกษาโดยเฉพาะ และอุปกรณ์พลศึกษาของโรงเรียนไม่ทันสมัย

ปัญหาที่อาจารย์พีเลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบมาก แต่อาจารย์นิเทศก์เห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อยคือ โรงเรียนไม่ได้จัดห้องทำงานไว้ให้นักศึกษาฝึกสอน

ปัญหาที่อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบมาก แต่อาจารย์พีเลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า เป็นปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อยคือ ไม่มีหนังสือและคู่มือประกอบการสอน, ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการเบิกอุปกรณ์พลศึกษาของโรงเรียนมาใช้, ไม่สามารถผลิตอุปกรณ์พลศึกษาให้เหมาะสมกับกิจกรรมและไม่มีความคิดริเริ่มในการคัดแปลงอุปกรณ์การสอน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปกรณ์และสถานที่ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน

อาจารย์นิเทศก์, อาจารย์พีเลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับ

การปกครองชั้นเรียน นักศึกษาประมาณ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปกครองชั้นเรียนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน

อาจารย์นี้เทศน์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมากที่สุดแก่นักเรียนไม่ชอบการเรียนพลศึกษา, ความสามารถทางทักษะของนักเรียนแตกต่างกันมาก, นักเรียนชอบเล่นเกมกีฬามากกว่าชอบเรียนทักษะทางกีฬา, นักเรียนไม่แต่งชุดฝึกพลศึกษาในชั่วโมงเรียน และนักเรียนไม่สนใจที่จะทำความสะอาดร่างกายและแต่งตัวให้เรียบร้อย เพื่อจะเรียนในชั่วโมงต่อไป

อาจารย์ที่เลี้ยงมีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมากที่สุดแก่นักเรียนไม่แต่งชุดฝึกพลศึกษาในชั่วโมงเรียน

นักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาที่ตนประสบมากที่สุดแก่นักเรียนชอบเล่นเกมกีฬามากกว่าชอบเรียนทักษะกีฬา และนักเรียนไม่แต่งชุดฝึกพลศึกษาในชั่วโมงเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหานักเรียนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอน

อาจารย์นี้เทศน์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมากที่สุดแก่นักศึกษากังวลเกี่ยวกับผลการฝึกสอนที่จะได้รับ, นักศึกษาไม่สามารถสร้างความเป็นกันเองกับเจ้าหน้าที่ และคนงานในโรงเรียนได้ และนักศึกษาได้สอนวิชาที่ตนเองไม่ถนัด

ส่วนอาจารย์ที่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน มีความเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอนนั้น นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาตัวนักศึกษาฝึก

สอนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาทำการสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมากคือ โรงเรียนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกสอน โรงเรียนมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาที่ชัดเจนและแน่นอน, นโยบายของโรงเรียนมุ่งจัดวิชาพลศึกษาสำหรับผลิตนักกีฬาเพื่อทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนเท่านั้น, โรงเรียนไม่มีบริการค่านการเรียนการสอน และผู้บริหารโรงเรียนเน้นการพัฒนาชุมชนยิ่งกว่างานด้านวิชาการ

อาจารย์พี่เลี้ยงมีความเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาทำการสอนนั้น นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อย

ส่วนนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ตนเองประสบปัญหาคือ, โรงเรียนไม่มีบริการค่านอุปกรณ์การเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาโรงเรียน ที่นักศึกษาทำการสอนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมากคือ อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีความรู้ในการนิเทศการสอน, อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ตรวจแก้ไขให้คำแนะนำในการทำบันทึกการสอน, อาจารย์พี่เลี้ยงขาดการติดต่อดูประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ ทำให้ขาดความร่วมมือในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงไม่เข้าใจนโยบายการฝึกสอนของวิทยาลัย

ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอาจารย์พี่เลี้ยงของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นว่า ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมากคือ ปัญหาที่อาจารย์นิเทศก์ทำการนิเทศน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบถึงข้อบกพร่องในการสอนของนักศึกษาอย่างแท้จริง

ส่วนอาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาอาจารย์นิเทศก์ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

ปัญหา, ความต้องการและข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอน

อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์เห็นว่า มีงานรับผิดชอบด้านอื่นนอกเหนือจากการนิเทศมากเกินไป จนเป็นปัญหาและให้ความเห็นว่า ควรจะให้อาจารย์นิเทศก์ 1 คน รับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอน 3-6 คน ต่อภาคการศึกษา และอาจารย์นิเทศก์ควรศึกษาวิชาหลักและวิธีการสอนพลศึกษาและวิชาหลักสูตรพลศึกษา ทางด้านปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนได้แก่ ปัญหาที่นักศึกษาประสบนอกจากนั้นอาจารย์นิเทศก์ให้ความเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอน วิชาพลศึกษาควรมีคุณสมบัติเพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของโปรแกรมการฝึกสอน คือ นักศึกษาฝึกสอนต้องมีความรู้ ความสามารถในกิจกรรมพลศึกษาเป็นอย่างดี และต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี ตลอดจนควรจะมีการสัมมนาหลังการฝึกสอน หัวข้อที่ควรจัดคือ นโยบายของผู้บริหารที่มีต่อวิชาพลศึกษา, การเตรียมตัวของนักศึกษาออกฝึกสอน

และประโยชน์ของการประชุมนี้เทศ นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับ การจัดการฝึกสอนของนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษาคั้งนี้ คือ

1. นักศึกษาควรเตรียมตัว เตรียมใจให้พร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านทักษะกีฬาหลักและวิธีการสอน
2. การจับนักศึกษาฝึกสอนไปสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ควรให้นักศึกษาเลือกเองเพื่อลดปัญหาส่วนตัวได้หลายด้าน
3. ในระหว่างการฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ควรมีการประชุมสัมมนา กับนักศึกษาฝึกสอนอย่างน้อย 2 ครั้ง เพื่อช่วยเหลือกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
4. นักศึกษาควรศึกษาปรัชญาการสอนพลศึกษาให้แจ่มแจ้ง
5. การฝึกสอนควรให้นักศึกษามีเวลาฝึกสอนอย่างเต็มที่ ไม่ควรให้งานนักศึกษารับผิดชอบมากเกินไป และไม่ควรมีการเรียนระหว่างการฝึกสอน ทำให้ลำบากแก่นักศึกษาฝึกสอน ที่สอนในชนบทไกล อีกทั้งเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายอีกด้วย (เนื่องจากมีวิทยาลัยครูบางแห่งจัดให้นักศึกษาไปเรียนวิธีสอนและวิชาการศึกษาที่วิทยาลัย 2 วัน และไปฝึกสอน 3 วัน ใน 1 สัปดาห์)

อาจารย์พี่เลี้ยง

อาจารย์พี่เลี้ยงเห็นว่า ปัญหาในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนคือ อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศการฝึกสอนทำให้อาจารย์พี่เลี้ยงไม่กล้าให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนเพราะเกรงว่าจะชกกัน และนักศึกษาไม่ยอมขอคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยง ตลอดจนอาจารย์พี่เลี้ยงไม่ทราบหน้าที่ของตนดีพอ อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์มีความสัมพันธ์กันยังไม่ดีพอ นอกจากนี้อาจารย์พี่เลี้ยงมีปัญหาเกี่ยวกับโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู คือ อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ได้มีส่วนร่วมในโครงการการฝึกสอนของวิทยาลัยครู ทำให้อาจารย์ไม่เข้าใจความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการในโครงการการฝึกสอนของวิทยาลัยครูดีพอ และยังเสนอแนะอีกว่า อาจารย์พี่เลี้ยง 1 คน ควรรับผิดชอบนักศึกษาฝึกสอนประมาณ 1-2 คน ต่อ 1 ภาคการศึกษา

ทางด้านความคิดเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า คะแนนหรือเกรดการฝึกสอนไม่ควรพิจารณาจากการสอบแต่เพียงอย่างเดียว และควรมีคะแนนให้แก่นักศึกษาที่ช่วยเหลือโรงเรียนอย่างเต็มที่ นอกจากนี้อาจารย์ที่เลี้ยงได้จัดอันดับความสำคัญของปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบจากมากไปหาน้อย คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่
2. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอน
3. ปัญหาเกี่ยวกับการสอน
4. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาทำการฝึกสอน
5. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน
6. ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้น
7. ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์
8. ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ที่เลี้ยง

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ยังให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอนดังต่อไปนี้คือ

1. อาจารย์นิเทศก์ควรเป็นอาจารย์ที่มีความรู้ มีวุฒิทางพลศึกษา
2. ไม่ควรส่งนักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาฝึกสอนในฤดูฝน เพราะเมื่อฝนตก นักศึกษาไม่สามารถจะสอนได้
3. ควรจัดส่งนักศึกษาทุกสาขา ออกฝึกสอนทุกภาคเรียนให้ต่อเนื่องกัน
4. ทางวิทยาลัยครูควรระบุมหรือนำให้ทางโรงเรียนจัดให้นักศึกษาได้สอนในวิชาเอกที่นักศึกษาได้เรียนไป
5. ทางโรงเรียนฝึกสอน ควรจัดโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางพลศึกษาให้แก่นักศึกษาด้วย
6. นักศึกษาที่ต้องออกฝึกสอนควรเตรียมตัวให้พร้อม เพื่อให้การเรียนการสอนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ เพราะการสอนเพื่อให้ความรู้อย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรสร้าง

ทัศนคติที่ดีและพัฒนาทักษะผู้เรียนด้วย

7. อัตราส่วนของคะแนนที่อาจารย์พึงเลี้ยงให้แก่นักศึกษา ควรมีความสำคัญเท่ากับอาจารย์นี้เทศก์
8. ทางวิทยาลัยควรให้การช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์การสอนพลศึกษาด้วย
9. ควรให้นักศึกษาฝึกสอนทดลองตีคาร์ท ไม่ควรให้ฝึกสอน 3 วัน และต้องไปเรียนที่วิทยาลัยอีก 2 วัน
10. ทางภาควิชาพลศึกษา ควรสอนกิจกรรมทางพลศึกษาใหม่ ๆ เพื่อให้ให้นักศึกษาไปถ่ายทอดให้แก่นักเรียน

นักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนต้องการให้ทางวิทยาลัย หรือ ภาควิชาพลศึกษา ช่วยทบทวนวิชาการสอนทักษะกีฬาและการตัดสินใจ และให้ภาควิชาพลศึกษาแจ้งปัญหาต่าง ๆ ที่นักศึกษารุ่นก่อนประสบ เพื่อให้ นักศึกษาหาวิธีป้องกันและแก้ไข ก่อนออกฝึกสอนและในระหว่างฝึกสอนทางวิทยาลัยหรือภาควิชาพลศึกษาควรให้บริการจัดหาให้ยืมเกี่ยวกับวัสดุทัศนูปกรณ์, อุปกรณ์ทางพลศึกษา, ควรมีรถรับส่งสำหรับนักศึกษาฝึกสอนในต่างจังหวัดหรือชนบทไกล ๆ ในวันเริ่มและสิ้นสุดการฝึกสอน ตลอดจนอาจารย์นี้เทศก์ควรให้คำปรึกษาอย่างเป็นกันเองและให้กำลังใจบ้าง

การไปนิเทศของอาจารย์นี้เทศก์ ควรจะบอกล่วงหน้า ประมาณ 2 ครั้งต่อเดือน และลักษณะการให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอน ควรเขียนคำติ-ชมไว้ในกระดาษหรือบันทึกการสอน ส่วนการดูการสอนของอาจารย์นี้เลี้ยงนั้น นาน ๆ ควรดูครั้งหนึ่ง เพราะขณะที่อาจารย์นี้เลี้ยงดูอยู่ทำให้แสดงออกไม่เต็มที่

นอกจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นักศึกษาฝึกสอนยังให้ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงโปรแกรมการฝึกสอน คือ

1. ควรมีการสัมมนา ก่อนออกฝึกสอนเพื่อการเตรียมตัวให้พร้อม
2. ควรจัดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาพลศึกษาที่เกี่ยวกับการสอนก่อนออกฝึกสอน

3. การเรียนการสอน ทางวิทยาลัยครูควร เน้นด้านการนำไปใช้และให้มีความรู้ ไม่ใช่เน้นที่จะเรียนเพื่อเป็นนักกีฬา สามารถทำสถิติได้ดีเท่านั้น
4. การฝึกสอนวิชาพลศึกษา ควรฝึกสอนในภาคปลาย เพราะภาคต้นเป็นฤดูฝน ทำให้ฝึกสอนไม่ได้เต็มที่ และควรให้ฝึกสอนในช่วงที่มีฤดูการแข่งขัน
5. ทางวิทยาลัยครู ควรให้ยืมอุปกรณ์ในการสอนพลศึกษาได้ เพราะทางโรงเรียนไม่มีหรือมีก็ไม่เพียงพอ
6. ควรส่งนักศึกษาไปสอนในโรงเรียนที่มีอุปกรณ์พร้อม
7. ควรให้นักศึกษาได้ฝึกสอนตามความถนัด ตรงกับวิชาเอกที่เรียนไปคือควรให้สอนวิชาพลศึกษามาก ๆ ไม่ควรให้สอนวิชาอื่นมากเกินไป
8. อาจารย์นิเทศก์ควรเป็นอาจารย์ที่มีวุฒิทางพลศึกษา เข้าใจหลักและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา
9. ควรเพิ่มระยะเวลาการฝึกสอนให้ฝึกสอนตลอดทั้งภาค และการฝึกสอนควรฝึกสอนตลอดสัปดาห์ ไม่ควรให้ฝึกสอน 3 วัน และเรียน 2 วัน เพราะเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการเรียนวิธีการสอนควบคู่ไปกับการฝึกสอนไม่สมควร ทำให้นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในการสอน
10. ควรมีการอธิบายให้อาจารย์ที่เลี้ยงและนักศึกษาได้เข้าใจถึงเกณฑ์การประเมินผลการฝึกสอน การสอบสวน หรือการให้คะแนนการฝึกสอน

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากข้อมูลที่ได้รับรวบรวมมาและการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่า ทั้งอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยง มีงานที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้ไม่มีเวลาที่จะให้คำปรึกษาแนะนำ นักศึกษาฝึกสอนอย่างเต็มที่ ให้การนิเทศไม่ทั่วถึง ทำให้ประสิทธิภาพการฝึกสอนของนักศึกษาไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น เพราะนักศึกษาฝึกสอนเป็นผู้ที่เข้ารับการฝึกงานอาชีพครู เป็นผู้ที่ยังไม่มีความรู้และประสบการณ์พอ จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จากอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์ที่เลี้ยงอย่างใกล้ชิด จึงควรที่จะต้องลดงานในด้านอื่น ๆ ที่อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์

ที่เลี้ยงต้องรับผิดชอบใ้หน่อยลง จะทำให้โปรแกรมการฝึกสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ส่วนใหญ่นักศึกษาประสบปัญหาทางด้านตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม, การแยกแยะทักษะที่สอน, ขาดความคิดริเริ่มคัดแปลงการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ ซึ่งเป็นเช่นนี้เพราะ ก่อนฝึกสอนทางวิทยาลัยครูอาจไม่เน้นให้นักศึกษาตระหนักในความสำเร็จของการตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ทำให้ นักศึกษาส่วนใหญ่ตั้งความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ และคลุมเครือไม่ชัดเจน ซึ่งส่งผลไปถึงการแยกแยะทักษะที่สอนและความคิดริเริ่ม การตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมจะช่วยให้ นักศึกษาทราบว่า นักศึกษาจะต้องเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมอย่างไรที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์และสถานที่ เป็นปัญหาที่นักศึกษาต้องประสบมาก ทำให้ นักเรียนไม่สนใจเรียน ครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลำบาก ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและทอดอຍ ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควรจะเป็น บรรยากาศของการทำงานไม่น่าอยู่ เพราะโรงเรียนไม่ได้จัดห้องทำงานไว้ให้นักศึกษาฝึกสอน ไม่มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับครูและนักเรียน ดังนั้นนักศึกษาฝึกสอนจำเป็นต้องชวนชวายทำอุปกรณ์ มีความคิดริเริ่ม รู้จักคัดแปลงกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ เพื่อจะทำให้การเรียนการสอนได้ผลดี ดังคำกล่าวของ วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ ที่ว่า "การสอนพลศึกษาให้ ได้ผลดีนั้น นอกจากจะมีเวลาเพียงพอ และมีความสามารถในการสอนดีแล้ว ก็จะต้องมีสถานที่และอุปกรณ์ในการสอนอย่างเพียงพอด้วย"¹

4. ปัญหาเกี่ยวกับการปกครองชั้น เป็นปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบน้อย อาจเป็นเพราะปัจจุบันวิทยาลัยครูได้จัดส่งนักศึกษาไปฝึกสอนตลอดเวลาและสม่ำเสมอ ทำให้ นักเรียนเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความสำคัญ เช่นเดียวกับอาจารย์ประจำ ทำให้เกิดความเคารพเชื่อถือจึงทำให้นักเรียนฝึกสอนไม่มีปัญหาในด้านการปกครองชั้น

¹วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ, หลักและวิธีการสอนพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษา (พระนคร: อุดมศึกษา, 2513), หน้า 25.

5. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา มาก เกี่ยวกับการที่นักเรียนชอบเล่นเกมกีฬา มากกว่าชอบเรียนทักษะกีฬา อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เร้าความสนใจ หรือความต้องการของนักเรียน ถ้าจัดกิจกรรมโดยซ้ำ ๆ ซาก ๆ ไม่คิดริเริ่มหาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ แปลก ๆ จะทำให้นักเรียนชอบเล่นมากกว่าที่จะให้ครูสอน ดังนั้นครูจึงควรชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการมีทักษะ และทำการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นที่น่าสนใจ เตรียมการสอนให้พร้อม

6. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอน นักศึกษามีความกังวลเกี่ยวกับผลการฝึกสอนที่จะได้รับ จึงทำให้สิ้นเต้น ประหม่า เมื่อมีการสอบสอน ทางวิทยาลัยครูควรมีการทำาทกลงชี้แจงถึงเกณฑ์การตัดสิน การให้คะแนน หรือการประเมินผลการฝึกสอนอย่างชัดเจน และนักศึกษาฝึกสอน ควรมีส่วนในการประเมินผลการฝึกสอนของตนเองได้ ดังผลการวิจัยของเอ็ดเวิร์ด เอ. ไพเรส (Edward A. Piros)¹ ที่กล่าวว่า "การประเมินผลการฝึกสอน ควรจะทำต่อเนื่องกันตลอดเวลา ตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการฝึกสอนและจะกระทำเพียงบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ได้ ต้องพิจารณาจากความคิดเห็นของบุคคลทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง"

7. ปัญหาที่เกี่ยวกับโรงเรียนที่นักศึกษาทำการฝึกสอน นักศึกษาประสบปัญหา มากเกี่ยวกับโรงเรียนไม่เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการฝึกสอน, โรงเรียนไม่มีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนและแน่นอน, นโยบายของโรงเรียนมุ่งจัดวิชาพลศึกษาสำหรับผลิตนักกีฬาเพื่อทำชื่อเสียงให้แก่โรงเรียนเท่านั้น ปัญหาดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้ ทางวิทยาลัยครูควรช่วยแก้ไขทัศนคติดังกล่าว โดยจัดการประชุมสัมมนา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและทางวิทยาลัยครู เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกัน

8. ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมาก เกี่ยวกับอาจารย์พี่เลี้ยงคือ อาจารย์พี่เลี้ยงไม่มีความรู้ในการนิเทศการสอน, อาจารย์พี่เลี้ยงไม่ตรวจแก้ไขให้คำแนะนำในการทำบันทึก

¹Edward A. Piros, Student Teaching in Primary Teachers

การสอน อาจารย์พี่เลี้ยงขาดการติดต่อประสานงานกับอาจารย์นิเทศก์ ทำให้ขาดความร่วมมือในการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน และอาจารย์พี่เลี้ยงไม่เข้าใจนโยบายการฝึกสอนของวิทยาลัย ปัญหาเหล่านี้อาจลดลง ถ้าอาจารย์พี่เลี้ยงเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนต่อการฝึกสอน ส่วนใหญ่มักคิดว่าภาระที่นักศึกษาเข้ามาฝึกสอนนั้น เป็นการลดหน้าที่ความรับผิดชอบของตน มักปล่อยให้นักศึกษาสอนตามลำพัง ดังนั้น ทางวิทยาลัยควรควรเป็นฝ่ายติดต่อประสานงาน อาจโดยการจัดการประชุมและชี้แจงเกี่ยวกับความมุ่งหมายของโปรแกรมการฝึกสอนร่วมกัน เพื่อความรู้และเข้าใจโดยถูกต้องอีกประการหนึ่ง อาจารย์นิเทศก์ควรเป็นฝ่ายประสานงานกับอาจารย์พี่เลี้ยง ซึ่งจะช่วยให้ขอบบพร่องของนักศึกษาฝึกสอนได้ดียิ่งขึ้น และก็ร่วมกันแนะนำแก้ไข ซึ่งจะช่วยให้การฝึกสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

9. ปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนประสบมากเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์คือ อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศการสอนน้อยเกินไป ทำให้ไม่ทราบถึงขอบบพร่องในการสอนของนักศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลจึงทราบว่า ที่ปัญหานี้เกิดขึ้นเพราะ อาจารย์นิเทศก์มีงานอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการนิเทศมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลามาดูการสอนของนักศึกษา ดังนั้นทางวิทยาลัยควรควรลดงานด้านอื่น ๆ ของอาจารย์นิเทศก์ลงบ้าง เช่น ให้สอนน้อยลง, รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ลดลง จะทำให้อาจารย์นิเทศก์มีเวลาทำความเข้าใจและทราบถึงปัญหาและขอบบพร่องของนักศึกษา โปรแกรมการฝึกสอนจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. อาจารย์นิเทศก์ควรมีหน้าที่เฉพาะการนิเทศเท่านั้น ไม่ต้องมีชั่วโมงสอนหรืองานอื่นที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป เพื่อคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษาอย่างเต็มที่และเพียงพอ

2. ทางวิทยาลัยควร จัดการประชุมสัมมนา อาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกสอน ขอบเขตและหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อนักศึกษาฝึกสอน การประเมินผลการฝึกสอน ซึ่งจะช่วยให้มีความเข้าใจตรงกันและให้การช่วยเหลือนักศึกษาที่ออกฝึกสอน ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้จะเป็นการสร้างความสัมพันธ์

ระหว่างอาจารย์นิเทศก์และอาจารย์พี่เลี้ยงก่อนการทำงานร่วมกัน

3. อาจารย์นิเทศก์ควรจะเป็นอาจารย์ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพลศึกษาที่ดี กว้างขวาง และควรจะมีวุฒิทางพลศึกษา หรือได้รับการอบรมเกี่ยวกับการนิเทศการสอนวิชาพลศึกษามากด้วย

4. ทางโรงเรียนที่นักศึกษาทำการฝึกสอน ควรจัดให้นักศึกษาได้สอนตามความถนัดตามวิชาเอกที่เรียนไป

5. ทางวิทยาลัยครู ไม่ควรให้นักศึกษาเรียนระหว่างการฝึกสอน ซึ่งจะทำให้ นักศึกษาฝึกสอนมีเวลาทุ่มเทให้การฝึกสอนไม่เต็มที่ อีกทั้งต้องกังวลเกี่ยวกับการเรียนที่วิทยาลัยครูด้วย

6. ทางภาควิชาพลศึกษา ควรจัดให้มีการฝึกทบทวนทักษะและวิชาการก่อนออกฝึกสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความชำนาญและมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

7. ในค่านการประเมินผลการฝึกสอน ควรประชุมชี้แจงให้นักศึกษาทราบกฎเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลให้คะแนนการฝึกสอนอย่างชัดเจน

8. อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์พี่เลี้ยง ควรให้ความเป็นกันเองแก่นักศึกษาให้ คำแนะนำและปรึกษาตลอดเวลา ช่วยแก้ปัญหาอย่างจริงจังและเป็นกันเอง

9. อาจารย์นิเทศก์ ควรไปนิเทศการฝึกสอนบ่อย ๆ

10. นักศึกษาฝึกสอนควรประเมินผลตนเองอยู่ตลอดเวลา แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น พัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้น ควรปรึกษาขอคำแนะนำจากอาจารย์พี่เลี้ยง หรืออาจารย์นิเทศก์ทันที

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

เพื่อให้การศึกษานักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาละเอียดขึ้นเฉพาะยิ่งขึ้น ควรจะได้มีการศึกษานักศึกษาฝึกสอนวิชาพลศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูเป็นแห่ง ๆ ไป